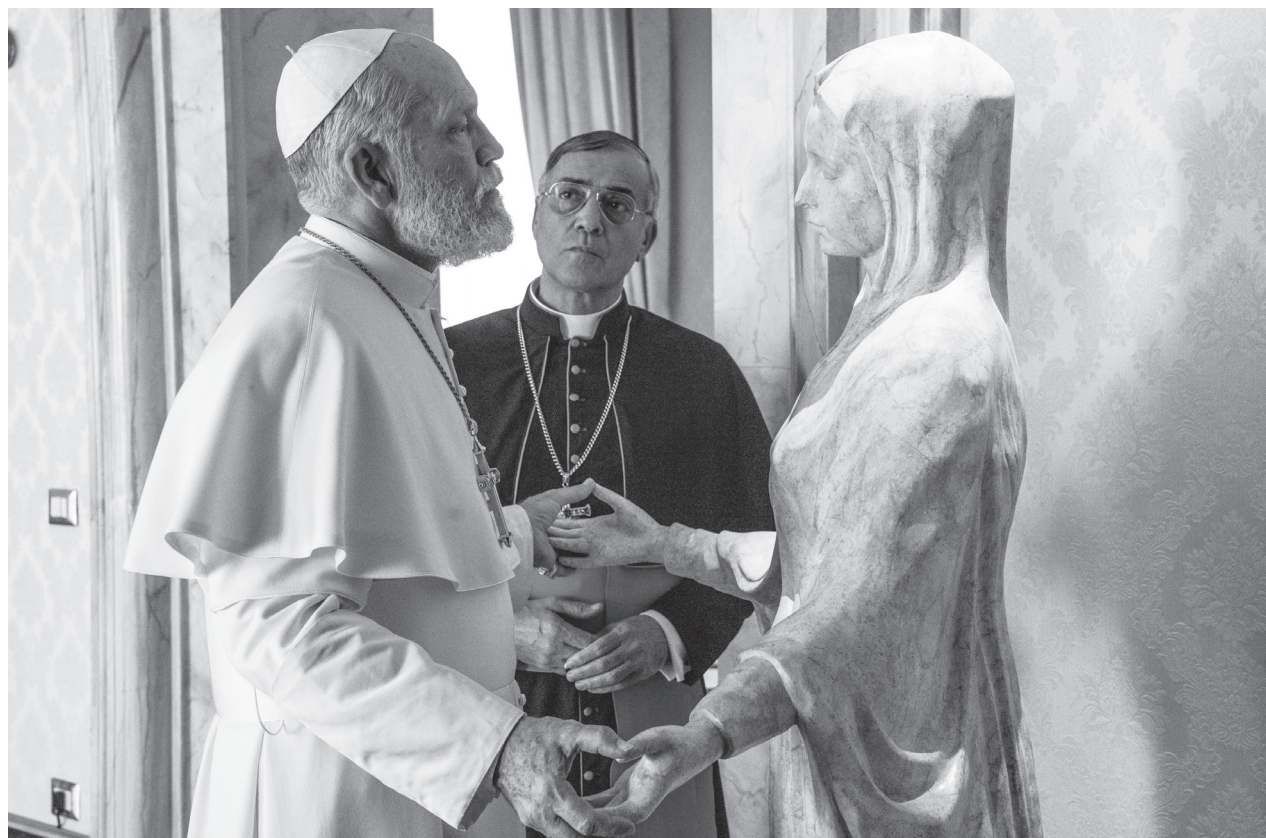

Kimondva kimondatlanul

Napok óta halasztom, hogy nekiálljak Paolo Sorrentino *Az új pápa* című zseniális, az HBO kínálatában fellelhető sorozatáról kritikát (vagy inkább jegyzetet, na jó, kedvcsinálót) írni. Nem mintha nem lenne motivációm, csak kitaláltam magamnak, hogy rövid idézettel kéne kezdeni Sofi Tukker *Good time girl*¹ című számából, ami ugye a főcímdal, minden epizód elején más-más klip alatt fut, jellemzően apácák buliznak rá némi szexuális töltettel, általában egy rózsaszínből játszó neonkereszt előtt, amíg aztán fel nem tűnik Jude Law fehér fecskében a Lidón...

Szóval halasztottam, halasztottam, míg fel nem adtam, mert a szám szövege is olyan, mint az egész sorozat: minden sora alkalmas lenne idézetnek, de egyik sem adja vissza igazán a lényegét. Ami talán még elmond a dal szövegéről valami érdekeset: ötször szerepel benne a *play* ige különböző kifejezésekben, de a magyar fordításban egyszer sem használ-

nánk – erőltetés nélkül – a játszani ígét. Rejtőzködik. *When I said it out loud, it wasn't as strong as it was in my head*² – hogy mégiscsak idebiggyeszthessem az első sort ennyi fellevezetés után.

Az alapinformációk a sorozattal kapcsolatban talán ismeretek: társíró, rendező az Oscar-díjas Paolo Sorrentino (*A nagy szépség, Ifjúság*), főszereplők John Malkovich, Jude Law, és bár végül új sorozatként jegyzik, de igazából a 2016-os *Az ifjú pápa* folytatása.

Az első évaddal (vagy előzménysorozattal) kapcsolatban egyébként számomra érthetetlen, hogy Jude Law karakterét, a fikatív XIII. Piuszt, az első amerikai pápát – aki *Az új pápa* elején kómában fekszik – a magyar kritikák jelentős része miért állítja be pszichopátának. Materialista olvasat szerint bizonyára az, viszont kinyílnak körülötte a virágok, amikor imádkozik...

A világ létezik, rossz, irreális és abszurd. Isten nem létezik, jó és reális – írja Simone Weil, akit Pilinszky János rajongása ellenére is sajnos kevesen olvasnak mifelénk, de most nem is ez a fontos, hanem hogy ez az aforizmája elég jól

közelíti, ami Sorrentino fejében járhat az Isten–ember tematikában, csak kimondva már rosszul hangzik. Szerencsére beszéd helyett ott vannak neki a képek és az általuk képzett eszméletlenül dús asszociációs mátrixok, amelyek segítenek kimozdulni a hívő–ateista szembenállás fájoan egyszerűsítő toposzai-ból.

És persze aki ennyire tud egyszerre polgárpukkasztóan, izgalmasan, szórakoztatóan és rendkívül magas színvonalon beszélni metafizikáról, annak az emberről, hatalomról, fanatizmusról, erkölcsről is van mondanivalója, s annak eredményeképpen, ha bizonyosságra nem jutunk is, az embert megtanulhatjuk egy picit jobban szeretni.

TASNÁDI-SÁHY PÉTER